

Nieuwsbrief september 2018 van Euregio Laboratory Services te Maastricht

Personeelwisseling

Op 1 augustus 2018 heeft Euregio Laboratory Services afscheid genomen van Anke Bastings. Wij zijn haar veel dank verschuldigd en wensen Anke succes toe in haar droombaan! Ons team is per 1 augustus jl. versterkt met Laura Gähler MSc. Samen met Marion Corbey verzorgt Laura nu ondermeer de klantcontacten veterinair.

Kwaliteitscontrole afdeling Bacteriologie

In het kader van onze kwaliteitscontrole nam de afdeling Bacteriologie van ons laboratorium ook dit jaar weer deel aan de test middels rondzendmonsters georganiseerd door de Gezondheidsdienst voor Dieren. Het betrof de identificatie en gevoeligheidsbepaling van bacteriestammen afkomstig van gezelschapsdieren. Met behulp van Vitek2 en Maldi-TOF behaalde de afdeling Bacteriologie van ons laboratorium een 100%-score op identificatie van bacteriestammen.

Ziekte van Alexander Hond

Bij de Labrador retriever is een autosomaal dominant genetisch defect beschreven leidend tot disfunctie van het 'glial fibrillary acidic protein' (GFAP) en daarmee van astrocyten bestaande uit een puntmutatie (c.719G>A, p.Arg240His). Het ziektebeeld is vergelijkbaar met dat van de juveniele vorm van de ziekte van Alexander bij de mens en manifesteert zich bij de Labrador retriever op een leeftijd van enkele maanden door ondermeer spieratrofie, tetraparese (in afwezigheid van een patella-reflex) en 'swimming puppy syndrome'.

Euregio Laboratory Services te Maastricht introduceert een DNA-test ten behoeve van de diagnostiek van deze erfelijke neurologische aandoening bij de Labrador retriever (5 ml EDTA-bloed).

Diagnostiek ziekte van Cushing paard

Zoals bekend is ACTH niet alleen een belangrijk stresshormoon, maar wordt ACTH ook door een nieuwvorming in de hypofyse gesynthetiseerd in het kader van de ziekte van Cushing (ook wel PPID genoemd). Ten aanzien van de ziekte van Cushing bij het paard geldt de basale ACTH-concentratie als het belangrijkste en betrouwbaarste diagnosticum. Van 1 september tot 1 november aanstaande kan een gratis ACTH-bepaling in EDTA-plasma door Euregio Laboratory Services worden uitgevoerd op basis van samenwerking met Boehringer Ingelheim. Deze actie omvat de maanden september en oktober 2018 en gedurende deze periode is op www.ppidbijpaarden.nl daartoe een voucher te downloaden, welke samen met het bloedmonster naar ons kan worden opgestuurd. Verdere voorwaarden betreffende deze actie zijn op de website www.ppidbijpaarden.nl te vinden.

Het behoeft natuurlijk geen betoog dat stress tijdens de afname zoveel als mogelijk vermeden dient te worden bij deze analyse. Stress is dan ook de belangrijkste oorzaak van een valspositieve uitslag. Daarnaast is ACTH een klein en instabiel eiwithormoon. Ter voorkoming van valsnegatieve uitslagen verdient het dan ook de voorkeur het EDTA-plasma gekoeld of beter nog ingevroren in te zenden.

De prijs van deze ACTH-bepaling is kosteloos overeenkomstig de voorwaarden op de website www.ppidbijpaarden.nl en indien het monster wordt ingezonden vergezeld van een correct ingevulde voucher in september of oktober 2018.

Voor U gelezen deze maand: Borrelia burgdorferi Paard

Divers TJ, Gardner RB, Madigan JE, Witonsky SG, Bertone JJ, Swinebroad EL, Schutzer SE, Johnson AL. Borrelia burgdorferi infection and Lyme disease in North American horses: A Consensus Statement. J Vet Intern Med. 2018;32:617-632.

Er is in de paardengeneeskunde weinig zo uitdagend als het stellen van de diagnose morbus Lyme. De recente publicatie van een consensusverklaring hierover bevestigt dit weer eens, maar men dient zich wel te realiseren dat deze verklaring op de USA betrekking heeft, waar de belangrijkste genospecies *Borrelia burgdorferi* sensu stricto is. Voor het gemak zou als uitgangspunt kunnen worden gekozen enkel te denken aan morbus Lyme in geval van neurologische disfunctie, uveïtis of cutaan pseudolymfoom. De auteurs scheppen in ieder geval

duidelijkheid door te stellen dat stijfheid en/of kreupelheid in dit rijtje duidelijk niet thuishoren. Het zal dan ook geen verbazing wekken dat de clinicus bij het denken aan morbus Lyme geacht wordt vooral eerst andere mogelijke aandoeningen uit te sluiten dan wel een co-infectie met bijvoorbeeld *Anaplasma phagocytophilum*. Een complicerende factor is natuurlijk ook dat zo'n 45% van de gezonde paarden in het noordoosten van de USA seropositief is, hetgeen onderstreept dat seropositiviteit een zeer geringe voorspellende waarde heeft ten aanzien van morbus Lyme. Bovendien vertonen alle beschikbare serologische tests vanaf 3 weken na infectie een verminderde herhaalbaarheid. Genoegzaam bekend is het feit dat een experimentele infectie middels teken als vector van gezonde ponies niet leidde tot klinische verschijnselen alhoewel 9 maanden later bij pathologisch-anatomisch onderzoek nog gewoon *B. burgdorferi* kon worden gekweekt, hetgeen past bij het feit dat *B. burgdorferi* niet buiten een gastheer kan overleven. Bij verdenking op morbus Lyme wordt wel aangeraden antigeen van *B. burgdorferi* aan te tonen middels bij voorbeeld een PCR alhoewel de sensitiviteit daarvan laag is. De auteurs stellen dat de effecten van een behandeling met een antibioticum en/of corticosteroïden bij neurologische disfunctie en uveïtis als gevolg van *B. burgdorferi* weinig hoopgevend zijn evenals de prognose van deze beide aandoeningen zelf. Er zijn diverse vaccins getest voor toepassing bij paarden, maar deze vertoonden allen binnen vier maanden na de laatste vaccinatie dalende antilichaamtiter, hetgeen het belang onderstreept middels vaccinatie te streven naar een piek in de antilichaamconcentratie ten tijde van de hoogste activiteit van de teken. Het nut van vaccinatie dient natuurlijk met name afgewogen te worden tegen de zeer lage morbiditeit. Men zou op basis van het voorgaande kunnen concluderen dat bij stijfheid en/of kreupelheid nadere diagnostiek ter onderbouwing van morbus Lyme in ieder geval hachelijk is.